

Ruthu na Esta

SABATO MCHANA

Somo la Juma Hili: Rut. 1:1-5; Rut. 2:5-20; Ayu. 1:6-11; Mt. 4:8, 9; Est. 3:1-14; Ufu. 12:14-17.

Fungu la Kukariri: “Ikawa, mfalme alipomwona malkia Esta amesimama uani, yeye akapata kibali machoni pake; naye mfalme akamnyoshea Esta fimbo ya dhahabu aliyokuwa nayo mkononi. Basi Esta akakaribia, akaigusa ncha ya fimbo” (Esta 5:2).

Juma hili tunaendelea kuchunguza visa vinavyoonesha kabla matukio ya siku za mwisho. Kwa kutumia matukio halisi ya maisha na watu, Mungu anatusaidia kuona mambo kwa mtazamo Wake na kutusaidia kuelewa jinsi ya kufasiri unabii unaofuata, unaotolewa ili kuimarisha imani yetu.

Umakini wetu unawageukia wanawake wawili muhimu ambao masimulizi yao yamegusa mioyo ya vizazi vingi: Ruthu na Esta. Mmoja ni mjane asiye na kitu anayepata tumaini baada ya kukutana na Boazi mwenye huruma/mkarimu, mkombozi wa ndugu yake. Ndoa yao imekuwa kisa cha upendo kinachopendwa na Wakristo kwa sababu ya jinsi inavyoakisi upendo wa Kristo kwetu. Mwingine ni msichana mdogo anayeishi katika nchi ya ugeni ambaye anafahamu njama ya kuwaangamiza watu wake na kujikuta akilazimika kupanda katika jukwaa kuu la mfululizo wa matukio yanayojitokeza ili kuwaokoa.

Katika unabii, bila shaka, mwanamke ni ishara yenye mvuto ya kanisa la Mungu, ikifafanua kwa wazi zaidi juu ya jinsi Mungu anavyowajali watu Wake. Hebu tuangalie masimulizi ya Biblia ya wanawake hawa wawili, ambao hali zao za maisha zimepewa sifa za daima katika Neno la Mungu, ili tutafute kupata masomo yoyote tunayoweza kutokana na uzoefu wao.

**Jifunze somo la juma hili kwa maandalizi ya Sabato ya Juni 14.*

Njaa Katika “Nyumba ya Mkate”

Wakosoaji wa imani ya Kikristo mara nyingi wameelekeza katika uhalisi wa kikatili wa kuishi katika ulimwengu huu kuwa uthibitisho kwamba: (a) Mungu hayupo, au (b) hana uwezo wa kuingilia kati mambo mabaya yanapotokea, au (c) Hajali tunapoumia. Visa vingi vya Biblia, hata hivyo, vinatoa ushahidi mwingi kwamba hakuna dhana yoyote kati ya hizi ambayo ni sahihi. Ni kweli kwamba Mungu anaruhusu wanadamu wavune matokeo ya uasi wao dhidi Yake. Lakini bila kukiuka uhuru wetu wa kuchagua, yupo daima, akifanya kazi daima katika historia ya wanadamu, daima akitupeleka katika utatuzi wa mwisho/bora wa matatizo ya dhambi na mateso. Kisa cha Ruthu kinatoa mfano mmoja kama huo.

Soma Ruthu 1:1–5. Naomi na Ruthu walipatwa na shida zipi na zilisababishwa na nini? Hili linaakisi vipi hali ambayo jamii yote ya wanadamu inakabili sasa?

Kuna jambo la kushangaza linapatikana katika maelezo ya mwanzo ya kisa hiki: Bethlehemu ilikumbwa na baa la njaa, mji ambao jina lake linamaanisha “nyumba ya mkate.” Mtu anakumbushwa juu ya chakula tele katika Bustani ya Edeni, ambapo Mungu aliwaambia Adamu na Hawa, “‘Matunda ya kila mti wa bustani waweza kula’” (*Mwa. 2:16*). Jamii ya wanadamu ilianza maisha kwa kuwepo kwa chakula tele, chini ya utunzaji wa Mwumbaji mkarimu, lakini kisha wakabadilisha wajibu wao kama watunzaji wa uumbaji kwa utumwa wa dhambi. “‘Kwa jasho la uso wako utakula chakula hata utakapoirudia ardhi,’” Mungu alimwambia Adamu (*Mwa. 3:19*).

Kama Naomi, tumenyang’anywa urithi ambao Mungu alipanga tuwe nao mwanzoni na maisha yetu yamekuwa taabu. Edeni ilitolewa kama zawadi, lakini si bila masharti: wanadamu walikuwa huru kuasi, lakini hilo lingemaanisha kwamba wangelazimika kubeba jukumu kwa ajili ya ustawi wao wenyewe. Hapo kwanza, tulikusudiwa “kutiisha” dunia yote, ambayo haijaanguka dhambini, chini ya baraka za Mungu, lakini sasa tunakabiliwa na kazi ya kutiisha dunia iliyoanguka dhambini. Wanadamu wabinafsi wakishindania rasilimali chache husababisha huzuni na mateso mengi.

Janga hilo halielezeki: dunia bado inazalisha kwa wingi, ushuhuda wenye nguvu wa upendo wa Mungu. Lakini kati ya uroho wa wanadamu na athari za dhambi, nyakati fulani ulimwengu unaonekana kutushinda kuliko tunavyoweza kuutiisha. Siku moja, hata hivyo, haya yote yatakoma.

Hata baada ya miaka elfu sita ya dhambi na kifo, dunia bado inafunuaaje maajabu ya upendo na uweza wa Mungu wa kuumba?

Ruthu na Boazi

Naomi aliomba jina lake libadilishwe kuwa Mara, kwa sababu ya uchungu uliokuwa umeangukia maishani mwake (*tazama Ruthu 1:20*). Uhusiano wetu na Mwumbaji wetu umeharibiwa na dhambi kwa namna isiyoweza kurekebisha, na kutulazimisha kuwa na umaskini wa kiroho. Matarajio yetu yametiwa giza, na tunatumia maisha yetu kukusanya kile tunachoweza kutoka kwenye kingo za shamba, tukiishi kwenye mabaki ya furaha ambayo bado yanaweza kupatikana katika ulimwengu uliovunjika. Lakini yote yanabadilika tunapopata ugunduzi wa ajabu: Mungu hajatusahau.

Soma Ruthu 2:5–20. Kwa nini huu ni wakati muhimu sana katika simulizi hili? Unafikiri kwa nini ugunduzi wa Naomi wa utambulisho wa mfadhili wao ulikuwa habari njema sana?

Naomi asingeweza kumiliki ardhi ya mumewe Elimeleki bila kupata msaada kutoka kwa familia ya mumewe. Anatumai kwamba Ruthu anaweza kuolewa na jamaa ya karibu ya mume wake aliyekufa na kuzaa mtoto kwa jina la Elimeleki. Mungu alifanya iwezekane kwa watu katika Israeli kurudisha urithi wao katika Nchi ya Ahadi: jamaa wa karibu alihitajika kukomboa urithi wa Elimeleki. Boazi hakuwa tu mkulima mwema; alikuwa jamaa ya Elimeleki ambaye angeweza kuikomboa ardhi.

Kugundua kwamba Boazi hakuwa tu mtu mwema na mkarimu bali jamaa wa karibu ilikuwa habari njema zaidi: umaskini ambao wanawake hawa wawili walikuwa nao haukupaswa kudumu milele.

Kwa muda mrefu Wakristo wamemchukulia Boazi kama mfano wa Kristo, ambaye si tu Mwumbaji wetu, bali alichagua kuwa jamaa yetu — binadamu halisi, mwenye nyama na damu, moja ya sababu kwa nini tena na tena alijiita “Mwana wa Adamu” (*Mt. 12:8, Mk. 8:31, Lk. 22:22, Yn. 3:14*).

Watu wengi sana humfikiria Mungu kwa namna ya kikatili: “labda ataturuhusu kuingia mbinguni ikiwa tutapatia kwa usahihi mambo yote yaliyo katika orodha ya maadili, lakini atafanya hivyo kwa shingo upande kwa sababu tumepita kwa mbinu za kiufundi.” Taswira ya Kristo iliyofunuliwa kwa Boazi inaondoa kabisa dhana kama hizo. Mungu hatutambui tu; licha ya umaskini wetu mkubwa wa kiroho, anatumia tuwe bibi arusi Wake.

Jaribu kutafakari siyo tu Mwumbaji kuwa sehemu ya uumbaji Wake mwenyewe lakini kisha kufa kwa ajili yake. Ukweli huu wa kustaajibisha unapaswa kuathiri vipi jinsi tunavyoyatazama maisha yetu wenyewe?

Boazi, Kama Mkombozi

Boazi anampenda sana Ruthu, na anatamani kumwoa, lakini kuna kizuizi kikubwa: kuna jamaa wa karibu ambaye pia ana dai juu ya mwanamke na ardhi. Tukimchukulia Boazi kama mfano wa Kristo, hali hii inaweza kufunua jambo linalopiganiwa katika pambano kuu. Kristo anatupenda, lakini kuna “jamaa wa karibu” ambaye pia ana dai: Shetani.

Vifungu vifuatavyo vinafunua nini kuhusu dai la Shetani kwa wanadamu? (Ayu. 1:6–11; Mt. 4:8, 9; Yud. 1:9; Lk. 22:31).

Shetani alipotokea katika baraza la mbinguni, alimwambia Mungu kwamba alikuwa “anazunguka-zunguka duniani” (Ayu 1:7) na Mungu alipomuuliza ikiwa amemwona Ayubu mwenye haki, Shetani alidai kwamba alikuwa wake, akiashiria kwamba moyo wa Ayubu haukuwa wa Mungu kwa kweli. Yaani kweli anakufuata tu kwa sababu Wewe ni mwema kwake. Acha kuwa mwema kwake na uone ni nani Ayubu anamtii.

Katika kitabu cha Yuda, tunaona rejea fupi ya kisa ambacho kilijulikana sana katika Israeli: baada ya Musa kuzikwa na Mungu (Kum. 34:6), alifufuliwa baadaye. Ingawa hatuna maelezo kamili, kifungu chenyewe, kinachosema kwamba walishindania mwili wa Musa, kinadokeza kwamba Shetani alikuwa akitoa madai fulani juu yake.

“Kwa mara ya kwanza kabisa Kristo alikuwa anakaribia kutoa uhai kwa marehemu. Pale Mfalme wa uzima na wale wanaong’aa walipolikaribia kaburi lile, Shetani aliogopa kwa ajili ya ukuu wake. Akiwa pamoja na malaika wake waovu walisimama ili kupinga kuvamiwa kwa himaya ambayo alidai kuwa ni ya kwake mwenyewe. Alijigamba kuwa mtumishi wa Mungu alishakuwa mfungwa wake. Alitamka kuwa hata Musa hakuweza kuitunza sheria ya Mungu; kwamba alijichukulia yeye mwenyewe utukufu ambao ulikuwa ni wa Yehova-dhambi ileile hasa ambayo ilisababisha kufukuzwa kwa Shetani kutoka mbinguni-na kwa kutenda dhambi alikuwa chini ya mamlaka ya Shetani.”—Ellen G. White, *Wazee na Mnabii*, uk. 397, 398. Kwa wazi, Kristo alikanusha madai ya Shetani na Musa alifufuliwa (tazama Mt. 17:3).

Katika Ruthu 4:1–12, Boazi anasafiri hadi lango la Bethlehemu—mji, ambapo Kristo aliingia katika ulimwengu wetu kama jamaa yetu wa karibu. Wazee wakakusanyika na hatimaye wanabadilishana viatu (ishara ya umiliki).

Lango la kijiji ndipo kesi ziliamuliwa: hii ni aina ya mandhari ya hukumu. Inaakisi tukio la hukumu ya *Danieli* 7:13, 14, 22, 26, 27. Hatupaswi kukosa sehemu hii muhimu ya hukumu: hukumuni kwa “watakatifu wanapewa hukumu” bali ni kwa sababu tu Kristo alilipa bei kwa ajili yetu, kama vile Boazi alivyofanya kwa bibi-arusi wake.

Hamani na Shetani

Katika kisa cha Esta, tunakutana na Hamani, ambaye anatamani sana cheo na mamlaka. Anapewa daraja la juu la umashuhuri katika ufalme, juu ya wakuu wengine wote (*Est. 3:1*).

Tukisoma *Ezekieli 28:11–15* na *Isaya 14:12–15* kuhusu Lusifa, tunaweza kupata ufanani fulani na Hamani, mpinzani mwovu wa watu wateule wa Mungu, anayekataa kusujudia ukuu wa Mungu. Makusudi ya juu ya Shetani yanafunuliwa katika kisa cha majaribu ya Kristo, ambapo anampandisha Yesu juu ya mlima mrefu ili kumwonesha milki zote za ulimwengu (*Mt. 4:8–11*). Kristo, kama tulivyoona, alikuja kuukomboa ulimwengu na kuudai kama Wake—na alifanya hivyo kama mmoja wetu. Yesu ndiye mkombozi wa jamaa, na bila shaka bei aliyolipa ili kuukomboa ulimwengu ilikuwa ya juu sana.

Katika kitabu cha Ufunuo, tunaona kwamba tamaa ya Shetani ya mamlaka na ibada inauleta ulimwengu huu katika zahama yake ya mwisho. Udanganyifu wake unausadikisha ulimwengu “kustaajabia” na kumfuata mnyama (*Ufu. 13:3, 4*), isipokuwa idadi fulani ya watu wanaokataa kumwabudu. Kwa watu hawa, anatumia nguvu.

Hamani anaona kwamba Mordekai—mmoja wa wateule wa Mungu—hakumwonesha heshima au kukubali kile alichiamini kuwa haki yake ya “kuabudu.” “Anaghadhabika sana” (*Est. 3:5, 6*) na anaazimia kuwaangamiza jamaa yote ya Mordekai kutoka katika ufalme wote.

Soma Esta 3:1–14, Ufunuo 12:14–17 na Ufunuo 13:15. Unaona ufanani gani kati ya vifungu hivi? Maelezo ya Yohana kuhusu kanisa la masalio wa Mungu yanafanana je na maelezo ya Hamani kuhusu watu wa Mungu?

Shetani amedai ulimwengu huu kuwa wake, lakini kuwepo kwa watu wanaodumu kuwa waaminifu kwa Mungu—wanaoshika amri Zake—hukanusha madai yake ya kuwa na mamlaka kamili. “Sabato itakapokuwa suala kuu la pambano pote katika Jumuiya ya Kikristo, kukataa kunakoendelea kwa walio wachache kukubali kutimiza matakwa ya umma kutawafanya wawe watu wa kuchukiwa sana.”—Ellen G. White, *Signs of the Times*, Februari 22, 1910.

Fikiria juu ya mambo “madogo” ambayo yanajaribu imani yako sasa. Ikiwa unafanya maridhiano katika hayo, “mambo madogo,” utafanyaje jaribu kubwa litakapokuja?

Kwa Ajili ya Wakati Kama Huo

Kuna mwelekeo wa kusikitisha miongoni mwa baadhi ya Wakristo kufikiria sana mambo magumu ya unabii wa Biblia. Tunaona kwamba nyakati za majaribu ziko mbele na kuchunguza unabii kunaweza kujengwa katika msingi wa hofu, kukazia fikra taabu badala ya utatuzi ulioahidiwa kwa kisa husika. Wakati Mungu hadanganyi kuhusu wakati ujao na ni mwaminifu kuhusu matukio yatakayotokea kati ya sasa na mwisho wa pambano kuu, ni muhimu daima kusoma kisa hadi mwisho.

Kuna mpangilio wa jumla katika unabii ambapo Mungu anafunua ukweli kuhusu machafuko yaliyoletwa na uasi wetu wa kibinadamu na anatuonesha matokeo yake. Lakini basi daima anashikilia tumaini. Wengine wametazama utabiri wa zahama ya mwisho—“wakati wa taabu ya Yakobo”—kwa hofu na kutetemeka. Bila shaka, nyakati za mwisho hazitakuwa rahisi kwa watu wa Mungu. Lakini kama vile utabiri wa nyakati ngumu unavyoaminika, ndivyo ilivyo kwa ahadi ya ukombozi.

Katika *Ufunuo 12*, Shetani anamfuata bibi-arusi wa Kristo ili kulipa kisasi kwa chuki, lakini Mungu anaingilia kati ili kumwokoa. Kisa cha Esta pia kinamwonesha malkia mrembo akitimiza wajibu muhimu katika mfululizo wa matukio hayo na Mungu anamtumia kwa namna yenye nguvu kuwaokoa watu Wake.

Soma Esta 4:13, 14; Esta 5:1–3; na Esta 9:20–28. Ni masomo gani tunaweza kupata kutoka katika vifungu hivi kuhusu taabu yetu katika nyakati za mwisho za historia ya dunia?

Mungu aliinua kanisa Lake la masalio kwa kipindi maalum katika historia. Siku 1,260 za Zama za Giza zilipokaribia mwisho, Mungu alimtoa bibi-arusi Wake kutoka mafichoni (*linganisha na Ufu. 12:14*) ili kupeleka ujumbe Wake wa mwisho wa rehema kwa ulimwengu: ujumbe wa malaika watatu. Tupo hapa “kwa ajili ya wakati kama huo” (*Esta 4:14*).

Esta aligundua kuwa hakuwa peke yake kukabiliana na mateso yaliyokuwa yakielekezwa kwa watu wake na Hamani: alipata kibali kutoka kwa mfalme, na watu wake hatimaye wakakombolewa. Na sisi vilevile hatuko peke yetu tunapoingia katika nyakati za mwisho za historia ya dunia—Mfalme yuko upande wetu na watu wa Mungu watakombolewa, vilevile.

Mambo yalienda vizuri, angalau katika kisa hiki, kwa watu wa Mungu. Hata hivyo, si mara zote hutokea hivyo, sivyo? Kwa nini basi, ni lazima daima tuwe na mtazamo wa muda mrefu wa mambo ili kudumisha tumaini tulilo nalo katika Kristo?

Jifunze Zaidi: Soma Ellen G. White, “Mfalme wa Kwanza wa Israeli,” uk. 256-270, katika Wazee na Manabii, Sehemu ya Pili.

“Shetani ataamsha hasira dhidi ya walio wachache wanaokataa ukubali wa mila na desturi zipendwazo na wengi. Watu wenye vyeo na heshima wataungana na waasi na waovu kufanya shauri dhidi ya watu wa Mungu. Utajiri, fikra, elimu, vitaungana kuwafunika kwa dharau. Watawala katili, watendakazi na washiriki wa kanisa watapanga njama dhidi yao. Kwa sauti na kalamu, kwa majigambo, vitisho na dhihaka, watajaribu kupindua imani yao. Kwa uwakilishi wa uongo na matakwa ya lazima, watu watachochea tamaa za watu. Bila kuwa na “ndivyo Yasemavyo Maandiko” kwa kuleta utetezi dhidi ya Sabato ya Biblia, watakimbia sheria za ukandamizaji ili kukidhi mapungufu. Ili kujipata umaarufu na fadhila, wabunge watakubali matakwa ya sheria za Jumapili. Lakini wale wanaomcha Mungu, hawawezi kuikubali asasi ambayo inakiuka maagizo ya kanuni. Katika uwanja huu wa vita kutapiganwa pambano kuu la mwisho katika pambano kati ya ukweli na uongo. Na bila shaka hatujaachwa katika suala hilo. Leo, kama katika siku za Esta na Mordekai, Bwana atathibitisha ukweli wake na watu wake.”—Ellen G. White, *Manabii na Wafalme, Gombo la 2*, uk. 208.

Maswali ya Kujadili:

- 1 Unafikiri kwa nini Mungu anaruhusu watu Wake kupitia nyakati za majaribu? Kuna umuhimu gani wa kuyaruhusu?
- 2 Muumini anajiandaaje kwa ajili ya taabu yoyote inayoweza kuja pamoja na uaminifu kwa Kristo? Unapata wapi tumaini katikati ya hali ngumu?
- 3 Kwa nini unafikiri tunao mwelekeo wa kukazia fikra mambo magumu zaidi ya unabii na kuyaruhusu kuzuia kiini cha jambo hasa kinachotoa habari njema?
- 4 Rafiki anakuja kwako baada ya kusoma kitabu cha Ufunuo na kusema kwamba anaona kuwa “kinatisha.” Ungetumia mbinu gani kumsaidia kuelewa vizuri zaidi na kupata amani ya moyo?
- 5 Mtu fulani anasema, “Sina hakika kwamba Mungu ananipenda au ananitaka. Ikiwa ungejua nilichofanya, ungeelewa ni kwa nini.” Ungetoa jibu gani? Visa vya Ruthu na Esta vinakupaje kanuni muhimu katika kujenga mtazamo wako?